

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

20.03.2025 № 70/38-р/к

Справа № 7/02-64-24

м. Харків

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРЕМЕНЧУКГАЗ» (*інформація, доступ до якої обмежено*) (далі – ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», ТОВАРИСТВО) за результатами діяльності протягом 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації в межах території міст Кременчук та Горішні Плавні, селища міського типу Семенівка та сіл Білецьківка, Бакумівка, Біляки, Бондарі (Новогалещинська ТГ – вул. Центральна (Кірова), будинки 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 59, 61, 63, 65, 69, вул. Гагаріна, будинок 14, вул. Степова, будинок 12), Брусове, Бурбине, Бурімка, Бурти, Варакути, Василенки, Василівка, Василяки, Вербки, Вереміївка, Веселий Поділ, Вільна Терешківка, Воскобійники, Гориславці, Гуньки, Демидівка, Дмитрівка, Єгорівка, Єристівка, Заїчинці, Запсілля, Заруддя, Кам'яні Потоки, Карпиха, Карпівка, Келеберда, Кияшки, Кіндрівка, Кобелячок, Ковалівка, Коржівка, Крива Руда, Кривуші, Кузьменки, Литвиненки, Лукашівка (Оболонська сільська об'єднана ТГ), Майбородівка, Максимівка, Мала Кохнівка, Маламівка, Малинівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Миловидівка, Мирне, Михайленки, Недогарки, Нова Знам'янка, Новоселівка (Кам'янопотоківська сільська ТГ), Олефірівка, Омельник, Онищенки, Остапці, Очеретувате, Паніванівка, Панівка, Пащенівка, Петрашівка (Горішньоплавнівська міська об'єднана ТГ), Писарщина, Підгірне, Піщане, Поділ, Потоки, Придніпрянське, Пришиб, Пузирі, Пустовіти, Пухальщина, П'ятихатки, Ревівка, Роботівка, Ройове, Рокитне, Рокитне-Донівка, Садки, Салівка, Самусіївка, Солонці, Соснівка, Стара Білецьківка, Степанівка, Тарасівка, Тройняки, Устимівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Худоліївка, Чечелеве, Чикалівка, Щербакі, Ялинці Кременчуцького району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває на балансі ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не має жодного конкурента.

ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» стягувало із споживачів (замовників) плату за повторне погодження проектної документації, що не передбачено чинним законодавством України.

Вищезазначені дії ТОВАРИСТВА призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації.

За результатами розгляду справи № 7/02-64-24 такі дії ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку (частина перша статті 13, пункт 2 статті 50, Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» накладено штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 7/02-64-24 про порушення ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання відділу досліджень і розслідувань в Полтавській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 06.03.2025 № 70-03/178-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 26.03.2024 № 70/75-рп/к розпочато розгляд справи № 7/02-64-24 за ознаками вчинення ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (далі – Справа).
- (2) Відділення листом від 26.03.2024 № 70-02/П-868 за місцезнаходженням ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» направило копію розпорядження про початок розгляду Справи, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення 0600902766380 отриманий ТОВАРИСТВОМ 03.04.2024.
- (3) Відділення листом від 06.03.2025 № 70-02/1458е направило до ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» копію подання з попередніми висновками у Справі.
- (4) Відповідно до повідомлення про вручення поштового відправлення за номером 0601120676362 лист Відділення від 06.03.2025 № 70-02/1458е отримано ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» 13.03.2025.
- (5) ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» листом від 17.03.2025 № 1/473 (вх. від 19.03.2025 № 70-01/1031) надало заперечення на подання з попередніми висновками у Справі.

2. Відповідач

- (6) ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація, доступ до якої обмежено)*, дата проведення державної реєстрації – 06.02.1995, місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*, основний вид діяльності *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (7) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» є суб'єктом господарювання.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (8) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (9) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (10) У відповідності до пункту 3.3 Методики визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установлення переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (11) Суб'єктом господарювання, що є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», яке у період 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року здійснює діяльність на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації.
- (12) Згідно з статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, розподілу природного газу трубопроводами.
- (13) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, підлягає ліцензуванню відповідно до закону.
- (14) ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» здійснює господарську діяльність з розподілу природного газу на підставі ліцензії на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, відповідно до постанови НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (далі – НКРЕКП) від 15.06.2017 № 777 (із змінами, внесеними постановою НКРЕКП від 16.12.2020 № 2511).
- (15) Отже, ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» у розумінні статті 1 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природної монополії.
- (16) Відповідно до частини другої статті 7 Закону України «Про природні монополії» в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (17) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про природні монополії» до обов'язків суб'єктів природних монополій віднесено забезпечення надання технічних

умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.

- (18) Положеннями пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП ід 30.09.2015 № 2494 (із змінами), зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (далі – Кодекс ГРМ), визначено:

- оператор газорозподільної системи – суб'єкт господарювання, що на підставі ліцензії здійснює діяльність з розподілу природного газу газорозподільною системою, яка знаходиться у його власності або користуванні відповідно до законодавства, та здійснює щодо неї функції оперативно-технологічного управління;

- технічні умови приєднання – документ, що визначає комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника до газорозподільної системи і містить вихідні дані для проєктування газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання, що створюються для потреб об'єкта замовника.

- (19) Відповідно до інформації ТОВАРИСТВА, наданої листами від 26.10.2023 № 26/1973 (вх. від 30.10.2023 № 70-01/2266) та від 13.02.2025 № 1/276 (вх. від 17.02.2025 № 70-01/517), ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» протягом періоду 2023-2024 років та січня 2025 року видавало замовникам (фізичним особам, суб'єктам господарювання) технічні умови за видами: на нестандартне приєднання об'єкту замовника; на розрахунок вузла обліку газу (до 10 м³/год) в зв'язку із реконструкцією внутрішніх газових мереж (газового обладнання); на розрахунок вузла обліку газу (більше 10 м³/год) в зв'язку із реконструкцією внутрішніх газових мереж (газового обладнання); на розрахунок вузла обліку газу (до 10 м³/год) в зв'язку із реконструкцією; на розрахунок вузла обліку газу (більше 10 м³/год) в зв'язку із реконструкцією (далі – Технічні умови).
- (20) ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» здійснювалось погодження проєктів зовнішнього та внутрішнього газопостачання, розроблених замовниками на підставі виданих ТОВАРИСТВОМ Технічних умов, протягом 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року.
- (21) Отже, ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» надавалась послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації на відповідність виданим Технічним умовам на підставі заяви замовника (фізичної особи, суб'єкту господарювання).

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (22) Товаром, який становить об'єкт аналізу щодо визначення монопольного становища у Справі, є послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації.
- (23) Відповідно до інформації ТОВАРИСТВА, наданої листами від 26.10.2023 № 26/1973 (вх. від 30.10.2023 № 70-01/2266) та від 13.02.2025 № 1/276 (вх. від 17.02.2025 № 70-01/517), ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» отримало від замовників (фізичних осіб, суб'єктів господарювання) грошові кошти за послугу з погодження проєктної документації: за 2023 рік – (інформація, доступ до якої обмежено), за 2024 рік – (інформація, доступ до якої обмежено), за січень 2025 року – (інформація, доступ до якої обмежено).

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монополльне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (24) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів щодо яких має визначатись монополльне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників) покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (25) Послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації не є взаємозамінною з будь-якими іншими послугами.
- (26) Товаром, щодо якого визначається монополльне (домінуюче) становище, є послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації, яка надавалась ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» замовникам на платній основі.
- (27) У відповідності до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

а) споживчі характеристики:

- (28) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (29) Згідно з інформацією ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», наданою листом від 13.02.2025 № 1/276 (вх. від 17.02.2025 № 70-01/517), протягом 2023-2024 років, січня-лютого 2025 та станом на березень 2025 року газорозподільчі мережі знаходились на балансі ТОВАРИСТВА.
- (30) Погодження проєктної документації замовника є складовою частиною процесу приєднання до газорозподільної системи оператором газорозподільної системи, тобто є складовою послуги з приєднання до газорозподільної системи.
- (31) Основною споживчою властивістю послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації є її надання суб'єктом господарювання, який видавав технічні умови з приєднання, тобто ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ».

б) умови споживання:

- (32) Передумовою надання послуги з приєднання до газорозподільної системи є погодження оператором газорозподільної системи проєктної документації зовнішнього/внутрішнього газопостачання замовника на відповідність виданим Технічним умовам.
- (33) На підставі погодженої оператором газорозподільної системи проєктної документації, замовником здійснюється виконання будівельно-монтажних робіт для приєднання об'єктів будівництва до газорозподільної системи або реконструкції існуючих об'єктів.

в) умови реалізації:

- (34) Послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації надається на платній основі.
- (35) Для отримання послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації замовник надає оператору газорозподільної системи документ, що підтверджує оплату зазначеної послуги (квитанцію, платіжне доручення тощо).

- (36) За результатами розгляду заяви та доданих документів, оператором газорозподільної системи здійснюється погодження проектної документації замовника у визначений законодавством строк.

г) ціна:

- (37) Основні вимоги та умови розрахунку плати за приєднання об'єктів замовників до газотранспортної або газорозподільної системи, у тому числі послуги з погодження проектної документації замовника, визначено Методологією встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженою постановою НКРЕКП від 24.12.2015 № 3054, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 16.03.2016 за № 396/28526, (із змінами) (далі – Методологія від 24.12.2015 № 3054).
- (38) Відповідно до інформації ТОВАРИСТВА, наданої листом від 30.11.2023 № 26/2166 (вх. від 01.12.2023 № 70-01/2564), вартість послуги з погодження проектної документації встановлено прејскурантом, затвердженим наказом ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» від 06.02.2020 № 11 «Про впорядкування цін та тарифів на послуги ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» з 01 лютого 2020 року» та становить:
- погодження проектної документації в частині розрахунку комерційного ВОГ (до 10 м3/год) – 619,00 грн (з ПДВ);
 - погодження проектної документації в частині розрахунку комерційного ВОГ (більше 10 м3/год) – 1 239,00 грн (з ПДВ);
 - погодження проектної документації в частині розрахунку комерційного ВОГ (встановлення ЛГ на ПГ) – 212,00 грн (з ПДВ).
- (39) Згідно з інформацією ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», наданою листом від 13.02.2025 № 1/276 (вх. від 17.02.2025 № 70-01/517) вартість послуги з погодження проектної документації встановлено «Прејскурантом на послуги, які надають підрозділи ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» по виконанню робіт з погодження проектної документації приєднання до газорозподільної системи газопостачання та його кошторисної частини», затвердженим наказом ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» від 01.08.2024 № 28, з 01.08.2024 становить:
- погодження проектної документації газорозподільної системи газопостачання та його кошторисної частини для індивідуальних житлових/садових дачних будинків та квартир до 10м3/год (фіз.особи) – 900,00 грн (з ПДВ);
 - погодження проектної документації газорозподільної системи зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини для комунально-побутових та промислових об'єктів – 1 236,00 грн (з ПДВ);
 - погодження проектної документації газорозподільної системи газопостачання та його кошторисної частини для будівництва нових, перенесення/реконструкцію розподільчих газопроводів (відповідної ділянки) – 2 340,00 грн (з ПДВ);
 - погодження проектної документації реконструкції системи газопостачання (технічному переоснащенні) індивідуальних житлових/садових дачних будинків – 780,00 грн (з ПДВ);
 - погодження проектної документації реконструкції системи газопостачання (технічному переоснащенні) квартир – 420,00 грн (з ПДВ);
 - погодження проектної документації внутрішньої системи газопостачання для комунально-побутових та промислових об'єктів – 1 320,00 грн (з ПДВ);

- погодження проектної документації реконструкції системи газопостачання та її складових (ГРП, ШРП) комунально-побутових та промислових об'єктів – 1 320,00 грн (з ПДВ);
- погодження проектної документації в частині організації вузла обліку газу для комунально-побутових та промислових об'єктів з витратою газу до 10 м3/год - 456,00 грн (з ПДВ);
- погодження проектної документації в частині організації вузла обліку газу для комунально-побутових та промислових об'єктів з витратою газу більше 10 м3/год – 1 440,00 грн (з ПДВ);
- узгодження проектів газопостачання багатоквартирних будинків та котельних – 1 800,00 грн (з ПДВ);
- погодження проекту, не пов'язаного з газифікацією (прокладання комунікацій) – 540,00 грн (з ПДВ);
- коригування технічних умов на приєднання до ГРМ або реконструкцію систем газопостачання по заяві замовника – 780,00 грн (з ПДВ).

(40) Отже, виходячи з наведеного, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище, є послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (41) Послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації надається оператором газорозподільної системи.
- (42) Споживачами послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації є фізичні та юридичні особи, які мають намір приєднати свої об'єкти будівництва або існуючі об'єкти до газорозподільної системи.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (43) У відповідності до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, окремими з яких є наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, подібність якісних показників, взаємозамінність товарів з точки зору їх виробництва.
- (44) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (45) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик,

- якісних показників, тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (46) Діяльність суб'єктів господарювання на ринку послуг з розподілу природного газу врегульована, зокрема, Законом України «Про ринок природного газу» (№ 329-VIII від 09.04.2015, із змінами), Законом України «Про природні монополії» (№ 1682-III від 20.04.2000), Кодексом ГРМ.
- (47) Відповідно до пункту 17 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» оператор газорозподільної системи - суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників).
- (48) Згідно з пунктом 35 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» розподіл природного газу – це господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов'язана з переміщенням природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки споживачам, але що не включає постачання природного газу.
- (49) У розумінні пункту 17 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» є оператором газорозподільної системи.
- (50) Відповідно до частини другої статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» оператор газотранспортної системи, оператор газорозподільної системи зобов'язані за зверненням замовника забезпечити приєднання його об'єкта до газотранспортної або газорозподільної системи за умови дотримання замовником вимог кодексу газотранспортної системи та/або кодексу газорозподільних систем.
- (51) Згідно із частиною шостою статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» замовник має право на свій розсуд обирати виконавця проектних та будівельних робіт з приєднання серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. При цьому витрати замовника, пов'язані з виконанням проектних та будівельних робіт, не включаються до складу плати за приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (52) Відповідно до частини сьомої статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» у разі приєднання до газорозподільної системи замовник має право обрати виконавцем робіт з приєднання оператора газорозподільної системи та/або іншого суб'єкта господарювання, що має право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. У разі якщо замовник обирає оператора газорозподільної системи виконавцем робіт з приєднання, оператор газорозподільної системи, зокрема, забезпечує розробку та затвердження проекту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини.
- (53) Згідно із частиною дев'ятою статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» якщо розроблення проекту зовнішнього газопостачання забезпечується замовником, оператор газотранспортної системи або оператор газорозподільної системи здійснюють погодження такого проекту у строк, що не перевищує 15 календарних днів. У цей самий строк надається (за наявності) вичерпний перелік зауважень, який повинен містити посилання на конкретне положення цього Закону, законодавства у сфері містобудівної діяльності або кодексу газотранспортної системи, або кодексу газорозподільних систем, якому не відповідає розроблений проект.

- (54) Відповідно до частини десятої статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» у разі якщо замовник забезпечує виконання підготовчих, проектних, будівельно-монтажних, пусконаладжувальних робіт, необхідних для приєднання до газотранспортної системи, самостійно і за власні кошти, то вартість цих робіт не включається у розрахунок вартості послуги приєднання.
- (55) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу ГРМ, оператор газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ) – суб’єкт господарювання, що на підставі ліцензії здійснює діяльність з розподілу природного газу газорозподільною системою, яка знаходиться у його власності або користуванні відповідно до законодавства, та здійснює щодо неї функції оперативно-технологічного управління.
- (56) Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ власники об’єктів будівництва або існуючих об’єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об’єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному розділом V Кодексу ГРМ.
- (57) Отже, ТОВАРИСТВО під час здійснення господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території, де знаходиться його газорозподільна система, надає послугу з приєднання до газорозподільних систем з метою забезпечення основної діяльності та задоволення потреб споживачів. Складовою процедури з приєднання є погодження проектної документації замовника.
- (58) При цьому, споживачі, які мають намір укласти договір на приєднання до газорозподільної системи, за звичайних умов не можуть перейти від споживання одного товару (послуги з погодження проектної документації) до споживання іншого.
- (59) Послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації не має взаємозамінних товарів.
- (60) Послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації надається ТОВАРИСТВОМ на платній основі, а отже, є товаром.
- (61) Таким чином, товарними межами ринку є послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації.
- (62) Отже, за таких обставин товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуга з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації, яка не має товарів – замінників.

3.4. *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (63) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (64) Отримання послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації можливе лише у суб’єкта господарювання, який провадить діяльність з розподілу природного газу на певній території.
- (65) Відповідно до ліцензії на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, відповідно до постанови НКРЕКП від 15.06.2017 № 777 (із змінами, внесеними постановою НКРЕКП від 16.12.2020 № 2511), ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» здійснює господарську діяльність з розподілу природного газу в межах території міст Кременчук та Горішні Плавні, селища міського типу Семенівка та сіл Білецьківка, Бакумівка, Біляки, Бондарі (Новогалещинська ТГ – вул. Центральна (Кірова), будинки

31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 59, 61, 63, 65, 69, вул. Гагаріна, будинок 14, вул. Степова, будинок 12), Брусове, Бурбине, Бурімка, Бурти, Варакути, Василенки, Василівка, Василяки, Вербки, Вереміївка, Веселий Поділ, Вільна Терешківка, Воскобійники, Гориславці, Гуньки, Демидівка, Дмитрівка, Єгорівка, Єристівка, Заїчинці, Запсілля, Заруддя, Кам'яні Потоки, Карпиха, Карпівка, Келеберда, Кияшки, Кіндрівка, Кобелячок, Ковалівка, Коржівка, Крива Руда, Кривуші, Кузьменки, Литвиненки, Лукашівка (Оболонська сільська об'єднана ТГ), Майбородівка, Максимівка, Мала Кохнівка, Маламівка, Малинівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Миловидівка, Мирне, Михайленки, Недогарки, Нова Знам'янка, Новоселівка (Кам'янопотоківська сільська ТГ), Олефірівка, Омельник, Онищенки, Остапці, Очеретувате, Паніванівка, Панівка, Пащенівка, Петрашівка (Горішньоплавнівська міська об'єднана ТГ), Писарщина, Підгірне, Піщане, Поділ, Потоки, Придніпрянське, Пришиб, Пузирі, Пустовіти, Пухальщина, П'ятихатки, Ревівка, Роботівка, Ройове, Рокитне, Рокитне-Донівка, Садки, Салівка, Самусіївка, Солонці, Соснівка, Стара Білецьківка, Степанівка, Тарасівка, Тройняки, Устимівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Худоліївка, Чечелеве, Чикалівка, Щербаки, Ялинці Кременчуцького району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває на балансі ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ».

- (66) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації є територія міст Кременчук та Горішні Плавні, селища міського типу Семенівка та сіл Білецьківка, Бакумівка, Біляки, Бондарі (Новогалещинська ТГ – вул. Центральна (Кірова), будинки 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 59, 61, 63, 65, 69, вул. Гагаріна, будинок 14, вул. Степова, будинок 12), Брусове, Бурбине, Бурімка, Бурти, Варакути, Василенки, Василівка, Василяки, Вербки, Вереміївка, Веселий Поділ, Вільна Терешківка, Воскобійники, Гориславці, Гуньки, Демидівка, Дмитрівка, Єгорівка, Єристівка, Заїчинці, Запсілля, Заруддя, Кам'яні Потоки, Карпиха, Карпівка, Келеберда, Кияшки, Кіндрівка, Кобелячок, Ковалівка, Коржівка, Крива Руда, Кривуші, Кузьменки, Литвиненки, Лукашівка (Оболонська сільська об'єднана ТГ), Майбородівка, Максимівка, Мала Кохнівка, Маламівка, Малинівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Миловидівка, Мирне, Михайленки, Недогарки, Нова Знам'янка, Новоселівка (Кам'янопотоківська сільська ТГ), Олефірівка, Омельник, Онищенки, Остапці, Очеретувате, Паніванівка, Панівка, Пащенівка, Петрашівка (Горішньоплавнівська міська об'єднана ТГ), Писарщина, Підгірне, Піщане, Поділ, Потоки, Придніпрянське, Пришиб, Пузирі, Пустовіти, Пухальщина, П'ятихатки, Ревівка, Роботівка, Ройове, Рокитне, Рокитне-Донівка, Садки, Салівка, Самусіївка, Солонці, Соснівка, Стара Білецьківка, Степанівка, Тарасівка, Тройняки, Устимівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Худоліївка, Чечелеве, Чикалівка, Щербаки, Ялинці Кременчуцького району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває на балансі ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» (далі – Територіальні межі).

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (67) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (68) Відповідно до інформації ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», наданої листами від 30.01.2024 № 26/167 (вх. від 31.01.2024 № 70-01/185), від 14.03.2024 № 26/406 (вх. від 15.03.2024 № 70-01/620), від 26.10.2023 № 26/1973 (вх. від 30.10.2023 № 70-01/2266) та від 13.02.2025 № 1/276 (вх. від 17.02.2025 № 70-01/517), ТОВАРИСТВОМ здійснювалось

погодження проєктної документації замовників (фізичних, юридичних осіб) протягом періоду 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року.

- (69) Протягом 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року склад продавців (надавачів послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації) не змінювався, тобто структура даного ринку є сталою.
- (70) Отже, часовими межами ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації визначено період 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року, протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.
- (71) В зазначений період структура вказаного ринку не змінювалась.

3.6. *Визначення потенційних конкурентів*

- (72) Відповідно до пункту 9.1. Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (73) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» суміжний ринок – товарний ринок, що перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (74) Згідно із пунктом 30 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» приєднання - сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (75) Відповідно до частини п'ятої статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» оператор газорозподільної системи на підставі поданої замовником заяви надає послугу з приєднання до газорозподільної системи відповідно до умов договору про приєднання, цього Закону, кодексу газорозподільних систем або кодексу газотранспортної системи.
- (76) Характерними умовами споживання послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи є те, що споживачі можуть отримати цю послугу лише в межах тієї території, на якій пролягає газорозподільна система Оператора ГРМ, характеристики якої є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.
- (77) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуги з приєднання до газорозподільної системи, а також враховуючи те, що ринок розподілу природного газу трубопроводами є в стані природної монополії, потенційні конкуренти на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації у визначених Територіальних межах відсутні.

3.7. *Визначення бар'єрів для вступу на ринок*

- (78) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні

обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

- (79) Бар'єрами вступу потенційних конкурентів на ринок послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності ліцензії на здійснення господарської діяльності з розподілу природного газу, наявність газорозподільної системи у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації, відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (80) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника. Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.
- (81) Оскільки, технічні умови приєднання видаються Оператором ГРМ, то лише Оператор ГРМ перевіре проектну документацію на відповідність виданим технічним умовам приєднання та приймає рішення щодо погодження/непогодження такої документації, що є адміністративним бар'єром.

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (82) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо, зокрема, на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (83) Таким чином, ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» протягом 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації в межах території міст Кременчук та Горішні Плавні, селища міського типу Семенівка та сіл Білецьківка, Бакумівка, Біляки, Бондарі (Новогаleshинська ТГ – вул. Центральна (Кірова), будинки 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 59, 61, 63, 65, 69, вул. Гагаріна, будинок 14, вул. Степова, будинок 12), Брусове, Бурбине, Бурімка, Бурти, Варакути, Василенки, Василівка, Василяки, Вербки, Вереміївка, Веселий Поділ, Вільна Терешківка, Воскобійники, Гориславці, Гуньки, Демидівка, Дмитрівка, Єгорівка, Єристівка, Заїчинці, Запсілля, Заруддя, Кам'яні Потоки, Карпиха, Карпівка, Келеберда, Кияшки, Кіндрівка, Кобелячок, Ковалівка, Коржівка, Крива Руда, Кривуші, Кузьменки, Литвиненки, Лукашівка (Оболонська сільська об'єднана ТГ), Майбородівка, Максимівка, Мала Кохнівка, Маламівка, Малинівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Миловидівка, Мирне, Михайленки, Недогарки, Нова Знамянка, Новоселівка (Кам'янопотоківська сільська ТГ), Олефірівка, Омельник, Онищенки, Остапці, Очеретувате, Паніванівка, Панівка, Пащенівка, Петрашівка (Горішньоплавнівська міська об'єднана ТГ), Писарщина, Підгірне, Піщане, Поділ, Потоки, Придніпрянське, Пришиб, Пузирі, Пустовіти, Пухальщина, П'ятихатки, Ревівка, Роботівка, Ройове, Рокитне, Рокитне-Донівка, Садки, Салівка, Самусіївка, Солонці, Соснівка, Стара Білецьківка, Степанівка, Тарасівка, Тройняки, Устимівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Худоліївка, Чечелеве,

Чикалівка, Щербаки, Ялинці Кременчуцького району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебувала на балансі ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не має жодного конкурента.

4. Зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Нормативно-правове регулювання

- (84) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольного комітету України.
- (85) Одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі під час прийняття органами влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи) будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-яких інших дій чи бездіяльності.
- (86) Відповідно до визначення термінів, наведених у статті 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (№ 3038-VI від 17.02.2011, із змінами), будівництво – нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт об'єкта будівництва; проектна документація – затверджені текстові та графічні матеріали, якими визначаються містобудівні, об'ємно-планувальні, архітектурні, конструктивні, технічні, технологічні вирішення, а також кошториси об'єктів будівництва.
- (87) Взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем визначені Кодексом ГРМ.
- (88) Розділом V Кодексу ГРМ визначено порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до ГРМ, який поширюється на взаємовідносини між Оператором ГРМ та замовником під час надання послуги з приєднання.
- (89) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу ГРМ приєднання до газорозподільної системи (ГРМ) – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуги розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газорозподільної системи.
- (90) Згідно із абзацом четвертим пункту 1 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ за зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.
- (91) Відповідно до абзаців 2, 3, 4, 5, 6 пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ після укладання договору на приєднання виконавець розробки проекту зовнішнього газопостачання на підставі технічних умов приєднання забезпечує: отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки під газовими мережами

зовнішнього газопостачання (за необхідності); виконання інженерно-геодезичних вишукувань; розробку та затвердження в установленому порядку проекту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини. Проект зовнішнього газопостачання має передбачати весь комплекс робіт, пов'язаних з приєднанням (будівництвом та введенням в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання об'єкта замовника) та підключенням об'єкта замовника до ГРМ, включаючи заходи з відновлення благоустрою, що було порушено внаслідок будівництва.

- (92) Згідно із абзацами 7, 8 пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ якщо розроблення проекту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник, зазначений проект та його кошторисна частина мають бути погоджені Оператором ГРМ, при цьому один екземпляр проекту після його погодження передається (залишається) Оператору ГРМ. Погодження проекту зовнішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 календарних днів, якщо інше не передбачено законодавством. У цей самий строк надається (у разі наявності) вичерпний перелік зауважень з посиланням на конкретне положення Закону України «Про ринок природного газу», законодавства у сфері містобудівної діяльності або цього Кодексу, якому не відповідає розроблений проект. Вартість послуги Оператора ГРМ з погодження проекту зовнішнього газопостачання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором.
- (93) Відповідно до підпункту 3 пункту 10 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ замовник до початку будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання від точки приєднання замовника до точок приєднання третіх осіб (споживачів) має погодити з Оператором ГРМ проект внутрішнього газопостачання в частині організації вузла обліку для третіх осіб. Разом з тим, якщо улаштування вузла обліку газу забезпечується Оператором ГРМ за рахунок плати за приєднання, то проект внутрішнього газопостачання додатково має бути погоджений з Оператором ГРМ у частині кошторису затрат на організацію вузла обліку. При цьому вартість послуги Оператора ГРМ з погодження проекту внутрішнього газопостачання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженої Регулятором.
- (94) Відповідно до пункту 3 глави 2 розділу X Кодексу ГРМ на підставі технічних умов приєднання чи на реконструкцію вузла обліку (об'єкта споживача) розробляється проектна документація в частині організації комерційного вузла обліку (комерційного ВОГ) в порядку, встановленому законодавством у сфері містобудування, та з урахуванням вимог цієї глави.
- (95) Пунктом 4 глави 2 розділу X Кодексу ГРМ передбачено, що проектна документація має містити розділ щодо розрахунку комерційного вузла обліку, в якому необхідно:
- 1) вказати перелік газового обладнання із зазначенням його паспортних технічних характеристик та позначити, яке обладнання існує, проектується, відводиться в резерв та/або демонтується;
 - 2) провести розрахунок комерційного ВОГ з урахуванням максимальної і мінімальної витрати газового обладнання, яке планується підключити до газових мереж після комерційного ВОГ, та параметрів газу, наданих Оператором ГРМ в завданні на проектування чи технічних умовах приєднання.
- (96) Відповідно до пункту 8 глави 2 розділу X Кодексу ГРМ проектна документація на реконструкцію комерційного ВОГ має бути погоджена Оператором ГРМ; один її екземпляр залишається у Оператора ГРМ.

- (97) Відповідно до пункту 3 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ Оператор ГРМ може відмовити замовнику в приєднанні його об'єкта (земельної ділянки) до об'єктів газорозподільної системи, що на законних підставах перебувають у власності чи користуванні (у тому числі експлуатації) Оператора ГРМ, лише за наявності однієї з таких підстав:
- відсутність або недостатність вільної потужності на об'єктах газорозподільної системи, у тому числі при замовленні тиску газу для потреб об'єкта замовника понад 1,2 МПа;
 - у разі недотримання замовником процедури приєднання, визначеної Законом України «Про ринок природного газу», Кодексом ГТС та/або цим Кодексом.
- (98) Враховуючи зазначене, послуга з погодження проектної документації є складовою процедури приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи оператора ГРМ.
- (99) Відтак, у разі не погодження проектної документації замовника оператор ГРМ може відмовити замовнику в приєднанні до газорозподільної системи.
- (100) Згідно з пунктом 2 розділу III Методології від 24.12.2015 № 3054 якщо розробку проекту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник, вартість розробки проекту не включається до розміру плати за приєднання в договорі про приєднання. При цьому вартість погодження (затвердження) проекту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини в оператора газотранспортної або газорозподільної системи визначається згідно з розділом IV цієї Методології та сплачується замовником за окремим платіжним документом оператора.
- (101) Відповідно до пункту 3 розділу III Методології від 24.12.2015 № 3054 якщо заходи із встановлення вузла обліку передбачені в проекті внутрішнього газопостачання, вартість погодження (затвердження) оператором газотранспортної/газорозподільної системи проекту внутрішнього газопостачання та його кошторисної частини в частині організації вузла обліку визначається згідно з розділом IV цієї Методології та сплачується замовником за окремим платіжним документом оператора.
- (102) Згідно з пунктом 4 розділу III Методології від 24.12.2015 № 3054, якщо проект внутрішнього газопостачання передбачає підключення третіх осіб (інших споживачів), вартість погодження (затвердження) оператором газотранспортної або газорозподільної системи проекту внутрішнього газопостачання та його кошторисної частини визначається згідно з розділом IV цієї Методології та сплачується замовником за окремим платіжним документом оператора.
- (103) Отже, у разі звернення замовника до Оператора ГРМ щодо погодження проекту зовнішнього (внутрішнього) газопостачання після усунення зауважень, стягнення плати за повторне погодження проектної документації замовника чинними нормативно-правовими актами України не передбачено.

4.2. Обставини Справи

- (104) Відділенням встановлено, що відповідно до інформації ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», наданої листом від 30.01.2024 № 26/167 (вх. від 31.01.2024 № 70-01/185), ТОВАРИСТВО виписувало рахунки замовникам та отримувало плату із замовників (фізичних осіб, суб'єктів господарювання) за повторне погодження проектної документації після усунення замовником зауважень ТОВАРИСТВА до проектної документації, розроблення якої забезпечував замовник, зокрема, наступним замовникам:

1) фізична особа Кубов І.С.:

- технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*) на розрахунок вузла обліку газу (до 10 м3/год) в зв'язку з реконструкцією існуючих газових мереж (газового обладнання) за адресою: (*інформація, доступ до якої обмежено*);
- заява замовника від 30.03.2023 (zareєстровано 30.03.2023 № 4216-з) щодо погодження робочого проєкту;
- квитанція № АТ00-000431 від 31.03.2023 про оплату замовником рахунку КГ00-000868 за погодження проєкту на суму 619,00 грн.;
- відповідь ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» від 24.04.2023 №26/817 із зауваженнями до проєкту замовника;
- заява замовника щодо перепогодження проєкту від 05.05.2023 (zareєстровано 05.05.2023 № 5745-з) після усунення зауважень;
- квитанція № АТ00-000662 від 08.05.2023 про оплату замовником рахунку КГ00-001342 від 05.05.2023 за погодження проєкту на суму 619,00 грн.;
- акт № АТ00-003782 від 24.05.2023 надання ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» замовнику послуг з погодження проєктної документації в частині розрахунку вузла обліку газу (до 10 м3/год включно) на суму 1 238,00 грн.

2) фізична особа Ковальов В.В.:

- технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*) на розрахунок вузла обліку газу (до 10 м3/год) в зв'язку з реконструкцією існуючих газових мереж (газового обладнання) за адресою: (*інформація, доступ до якої обмежено*);
- заява замовника від 31.03.2023 (zareєстровано 31.03.2023 № 4308-з) щодо погодження робочого проєкту;
- рахунок на оплату № 426 від 31.03.2023 за погодження проєктної документації в частині комерційного ВОГ (до 10 м3/год включно) на суму на суму 619,00 грн.;
- відповідь ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» від 12.04.2023 №2 6/816 із зауваженнями до проєкту замовника;
- акт надання послуг № АТ00-005779 від 24.07.2023 погодження проєктної документації в частині комерційного ВОГ (до 10 м3/год включно) на суму 619,00 грн.;
- заява замовника щодо погодження проєкту від 25.09.2023 (zareєстровано 25.09.2023 № 11446-з) після усунення зауважень;
- рахунок на оплату № 1709 від 25.09.2023 за погодження проєктної документації в частині комерційного ВОГ (до 10 м3/год включно) на суму на суму 619,00 грн.;
- акт № АТ00-007915 від 27.09.2023 надання ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» замовнику послуг з погодження проєктної документації в частині розрахунку вузла обліку газу (до 10 м3/год включно) на суму 619,00 грн.;

3) фізична особа Пуха І.С.:

- технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*) на розрахунок вузла обліку газу (до 10 м3/год) в зв'язку з реконструкцією існуючих газових мереж (газового обладнання) за адресою: (*інформація, доступ до якої обмежено*);
- заява замовника від 31.03.2023 (zareєстровано 31.03.2023 № 4317-з) щодо погодження робочого проєкту;

- рахунок на оплату № 391 від 31.03.2023 за погодження проєктної документації в частині комерційного ВОГ (до 10 м3/год включно) на суму на суму 619,00 грн;
- відповідь ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» від 12.04.2023 № 26/818 із зауваженнями до проєкту замовника;
- акт надання послуг № АТ00-004677 від 31.05.2023 погодження проєктної документації в частині комерційного ВОГ (до 10 м3/год включно) на суму 619,00 грн;
- заява замовника щодо перепогодження проєкту від 10.05.2023 (зарєєстровано 11.05.2023 № 5913-з) після усунення зауважень;
- рахунок на оплату № 425 від 11.05.2023 за погодження проєктної документації в частині комерційного ВОГ (до 10 м3/год включно) на суму на суму 619,00 грн;
- акт № АТ00-005593 від 30.06.2023 надання ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» замовнику послуг з погодження проєктної документації в частині розрахунку вузла обліку газу (до 10 м3/год включно) на суму 619,00 грн;

4) фізична особа Матюшенко О.А.:

- технічні умови приєднання (*інформація, доступ до якої обмежено*) до газорозподільної системи (житловий будинок, місце розташування: (*інформація, доступ до якої обмежено*));
- заява замовника від 03.03.2023 (зарєєстровано 04.04.2023 № 4451-з) щодо погодження робочого проєкту;
- квитанція № АТ00-000457 від 04.04.2023 про оплату замовником рахунку КГ00-000924 від 03.04.2023 за погодження проєкту на суму 619,00 грн;
- відповідь ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» від 24.04.2023 № 26/819 із зауваженнями до проєкту замовника;
- заява замовника щодо перепогодження проєкту від 10.05.2023 (зарєєстровано 10.05.2023 № 5861-з) після усунення зауважень;
- квитанція № АТ00-000681 від 10.05.2023 про оплату замовником рахунку КГ00-001379 від 10.05.2023 за погодження проєкту на суму 619,00 грн;
- акт надання ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» послуг № АТ00-003797 від 25.05.2023 погодження проєктної документації в частині комерційного ВОГ (до 10 м3/год включно) на суму 619,00 грн.

- (105) Робочі проєкти вищезазначених замовників були розроблені ФІЗИЧНОЮ ОСОБОЮ-ПІДПРИЄМЦЕМ ГАРУС АНДРІЄМ КОСТЯНТИНОВИЧЕМ.
- (106) Слід зазначити, що ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» у своїх листах до вищезазначених замовників крім зауважень до робочих проєктів, зазначало наступне: *«ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» просить усунути дані зауваження та повторно звернутися до Центру обслуговування споживачів із відповідною заявою»* (мова оригіналу).
- (107) В обґрунтування підстав для стягнення плати із замовників за повторне погодження проєктної документації ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» листом від 30.01.2024 № 26/167 (вх. від 31.01.2024 № 70-01/185) повідомило, що *«До послуги повторного погодження входить: прийняття та реєстрація документів замовника; звірка даних особового рахунку замовника та архівних даних щодо існуючих газових приладів, вузла обліку; перевірка проєктно-кошторисної документації на відповідність виданим технічним умовам та чинним нормативним документам в частині усунення зауважень; перевірка розрахунку вузла обліку природного газу відповідно до потужності запроектованого*

газового обладнання; реєстрація та погодження з керівництвом проектно-кошторисної документації або, у разі необхідності, формування відповіді на звернення з зазначенням зауважень. Послуга з погодження та/або повторного погодження потребує уваги, зосередження та витрати робочого часу» (мова оригіналу).

- (108) НКРЕКП у листі від 28.02.2024 № 2173/16.4.2/7-24, направленою Антимонопольному комітету України, повідомило, що: **«Методологією не передбачено стягнення плати за повторне погодження Оператором ГРМ проекту зовнішнього (внутрішнього) газопостачання замовника»** (мова оригіналу).
- (109) Крім того, до Відділення у 2023 році надходили звернення ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ-ПІДПРИЄМЦЯ ГАРУС АНДРІЯ КОСТЯНТИНОВИЧА від 02.05.2023 № б/н (вх. № 70-01/219к від 05.05.2022), від 09.05.2023 № б/н (вх. № 70-01/226к від 11.05.2022), від 10.05.2023 № б/н (вх. № 70-01/28-Г від 11.05.2023) та від 15.05.2023 № б/н (вх. № 70-01/233к від 15.05.2023) про дії ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» щодо стягнення плати за повторне погодження проекту газопостачання відповідно до одних і тих же виданих технічних умов приєднання.
- (110) Згідно з інформацією ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», наданою листом від 14.03.2024 № 26/406 (вх. від 15.03.2024 № 70-01/620), ТОВАРИСТВО починаючи з 05.05.2023 розпочало стягувати з замовників плату за повторне погодження проектною документації на відповідність виданим Технічним умовам.
- (111) Відповідно до інформації, наданої ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» листом від 13.02.2025 № 1/276 (вх. від 17.02.2025 № 70-01/517), плата за повторне погодження проектною документації на відповідність виданим Технічним умовам ТОВАРИСТВОМ із замовників не стягувалась протягом 2024 року та січня 2025 року.
- (112) Також, відповідно до наказу ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» від 01.08.2024 № 28 «Щодо врегулювання питання стягнення плати за повторне погодження проектів ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», наданого ТОВАРИСТВОМ листом від 13.02.2025 № 1/276 (вх. від 17.02.2025 № 70-01/517), «з 01.08.2024 тимчасово, до окремого розпорядження Голови Правління ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ»: 1. Заборонити працівникам ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» виставляти рахунки щодо повторного погодження проектів на газифікацію (реконструкцію) газових об'єктів, мереж, вузлів обліку, приладів тощо» (мова оригіналу).
- (113) Отже, наразі ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» припинено стягнення із споживачів (замовників) плати за повторне погодження проектною документації.

4.3. Негативні наслідки дій Відповідача

- (114) За наявності зауважень ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» до проектною документації, споживачі (замовники) вживають заходів щодо їх усунення, та повторно подають проектну документацію до ТОВАРИСТВА на погодження.
- (115) Повторне погодження проектною документації замовників здійснювалось ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» на платній основі, що не передбачено чинним законодавством України.
- (116) Відтак, дії ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» щодо стягнення із споживачів (замовників) плати за повторне погодження проектною документації, що не передбачено чинним законодавством України, призвели до додаткових фінансових витрат споживачів (замовників) та ущемлення інтересів споживачів.
- (117) Відповідно до інформації, наданої ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» листами від 30.01.2024 № 26/167 (вх. від 31.01.2024 № 70-01/185) та від 14.03.2024 № 26/406 (вх. від 15.03.2024 № 70-01/620), за повторне погодження проектною документації замовників (фізичних

осіб, суб'єктів господарювання) на відповідність виданим Технічним умовам, ТОВАРИСТВО отримало грошові кошти від замовників у загальній сумі (*інформація, доступ до якої обмежено*) протягом 2023 року.

4.4. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умови існування конкуренції на ринку

- (118) Дії ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» щодо стягнення із споживачів (замовників) плати за повторне погодження проєктної документації, що не передбачено чинним законодавством України, були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця такої послуги.
- (119) За відсутності ефективної конкуренції на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації у визначених Територіальних межах споживачі не мали альтернативних джерел придбання зазначеного товару, тому вимушені були погоджуватися на умови ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» щодо повторної оплати за послугу з погодження проєктної документації, адже без погодженої ТОВАРИСТВОМ проєктної документації не можливо здійснити приєднання до газорозподільної системи ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ».
- (120) Вищезазначені дії ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації.

4.5. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

- (121) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (122) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (123) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (124) Враховуючи вищевикладене, дії ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», яке протягом періоду з 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації в межах території міст Кременчук та Горішні Плавні, селища міського типу Семенівка та сіл Білецьківка, Бакумівка, Біляки, Бондарі (Новогалещинська ТГ – вул. Центральна (Кірова), будинки 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 59, 61, 63, 65, 69, вул. Гагаріна, будинок 14, вул. Степова, будинок 12), Брусове, Бурбине, Бурімка, Бурти, Варакути, Василенки, Василівка, Василяки, Вербки, Вереміївка, Веселий Поділ, Вільна Терешківка, Воскобійники, Гориславці, Гуньки, Демидівка, Дмитрівка, Єгорівка, Єристівка, Заїчинці, Запсілля, Заруддя, Кам'яні Потоки, Карпиха, Карпівка, Келеберда, Кияшки, Кіндрівка, Кобелячок, Ковалівка, Коржівка, Крива Руда, Кривуші, Кузьменки,

Литвиненки, Лукашівка (Оболонська сільська об'єднана ТГ), Майбородівка, Максимівка, Мала Кохнівка, Маламівка, Малинівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Миловидівка, Мирне, Михайленки, Недогарки, Нова Знам'янка, Новоселівка (Кам'янопотоківська сільська ТГ), Олефірівка, Омельник, Онищенки, Остапці, Очеретувате, Паніванівка, Панівка, Пашенівка, Петрашівка (Горішньоплавнівська міська об'єднана ТГ), Писарщина, Підгірне, Піщане, Поділ, Потоки, Придніпрянське, Пришиб, Пузирі, Пустовіти, Пухальщина, П'ятихатки, Ревівка, Роботівка, Ройове, Рокитне, Рокитне-Донівка, Садки, Салівка, Самусіївка, Солонці, Соснівка, Стара Білецьківка, Степанівка, Тарасівка, Тройняки, Устимівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Худоліївка, Чечелеве, Чикалівка, Щербакі, Ялинці Кременчуцького району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває на балансі ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», які полягали у стягненні із споживачів (замовників) плати за повторне погодження проєктної документації, що не передбачено чинним законодавством України, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (125) ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» листом від 17.03.2025 № 1/473 (вх. від 19.03.2025 № 70-01/1031) (далі – Заперечення) надало заперечення на подання з попередніми висновками у Справі.
- (126) Як вбачається із Заперечень ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» Відповідач з висновками Відділення про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції не згоден та обґрунтовує це наступним.
- (127) ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» у Запереченнях, зокрема, зазначило: *«початкове погодження проєктної документації як і повторне передбачає здійснення Оператором ГРМ однакового обсягу роботи.»*

Проєктна документація і початково і повторно однаковою мірою проходить перевірку на відповідність технічним умовам, Правилам безпеки систем газопостачання, затвердженим наказом Міненергугілля від 15.05.2015 року № 285, Кодексу ГРМ іншим нормам законодавства у сфері містобудування.

Отже, як у випадку первинного погодження технічної документації так і в разі її повторного погодження Оператором ГРМ виконується однаковий обсяг роботи результатом якої є забезпечення відповідності проєкту вимогам чинного законодавства України.

При цьому необхідно врахувати приписи пункту 10 розділу IV Методології встановлено, що плата за виконані окремі послуги (роботи) визначається з урахуванням фактичних обсягів проведених робіт.

Таким чином, у разі неоднократного погодження проєктної документації, вартість такого погодження має визначатися відповідно до фактичного обсягу проведених робіт (як при первинному погодженні так і при повторному).

По-перше.

Оплата повторного погодження проєкту жодною чинною законодавчою нормою прямо не заборонена.

По-друге.

Порядок визначення розміру плати за окремі послуги до складу яких віднесено погодження проєктної документації на відповідність технічним умовам та чинним нормативно-правовим актам регулюється, нормами розділу IV Методології.

Згідно з пунктом 3 IV Методології визначено, що базою для визначення розміру плати за окремі послуги (роботи) є норми витрат робочого часу.

...

Отже виходячи із системного аналізу вищевказаних приписів, вбачається, що право на отримання плати за погодження проєкту, в тому числі повторне, передбачене приписами розділу IV Методології.

В підсумку можна прийти до висновку, що отримання плати за повторне погодження проєкту не суперечить чинному законодавству України та передбачено нормами розділу IV Методології» (мова оригіналу).

- (128) Однак зазначені доводи Відповідача спростовуються наступним.
- (129) Згідно із абзацами 7, 8 пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ якщо розроблення проєкту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник, зазначений проєкт та його кошторисна частина мають бути погоджені Оператором ГРМ, при цьому один екземпляр проєкту після його погодження передається (залишається) Оператору ГРМ. Погодження проєкту зовнішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 календарних днів, якщо інше не передбачено законодавством. У цей самий строк надається (у разі наявності) вичерпний перелік зауважень з посиланням на конкретне положення Закону України «Про ринок природного газу», законодавства у сфері містобудівної діяльності або цього Кодексу, якому не відповідає розроблений проєкт. Вартість послуги Оператора ГРМ з погодження проєкту зовнішнього газопостачання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором.
- (130) Згідно з пунктом 2 розділу III Методології від 24.12.2015 № 3054 якщо розробку проєкту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник, вартість розробки проєкту не включається до розміру плати за приєднання в договорі про приєднання. При цьому вартість погодження (затвердження) проєкту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини в оператора газотранспортної або газорозподільної системи визначається згідно з розділом IV цієї Методології та сплачується замовником за окремим платіжним документом оператора.
- (131) Отже, нормативно-правовими актами передбачено плату за погодження (затвердження) проєкту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини, а також передбачено, що у разі наявності зауважень, вони надаються замовнику.
- (132) З урахуванням зазначеного, споживач сплачує Оператору ГРМ саме за послугу погодження (затвердження) проєкту, тому в разі надання зауважень до проєкту, враховуючи вищевказані нормативно-правові акти, він так і не отримує послугу за яку вже здійснив оплату.
- (133) ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» у Запереченнях, зокрема, зазначило: *«Щодо посилання на лист НКРЕКП від 28.02.2024 року № 2173/16.4.2/7-24. Вказаний лист не є нормативно-правовим актом, який регулює правовідносини на ринку природного газу тим більше актом регулювання відносин у сфері захисту економічної конкуренції».*

Підсумовуючи все вищевказане, вважаємо, що фактичними обставинами та матеріалами розслідування у справі № 7/02-64-24 вчинення ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» зловживання монопольним становищем на ринку природного газу не підтверджується, що у свою чергу відповідно

до ст. 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є підставою для закриття розгляду справи без прийняття рішення по суті» (мова оригіналу).

- (134) Вказані твердження Відповідача не спростовується наступним.
- (135) Методологія від 24.12.2015 № 3054, затверджена постановою НКРЕКП 24.12.2015 № 3054, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 16.03.2016 за № 396/28526, яка визначає основні вимоги та умови розрахунку плати за приєднання об'єктів замовників до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (136) Відповідно до пункту 6 розділу I Методології від 24.12.2015 № 3054 перелік послуг, які надаються оператором газотранспортної/газорозподільної системи замовнику при приєднанні його об'єкта (земельної ділянки) до газотранспортної або газорозподільної системи та які включаються в плату за приєднання об'єкта замовника, визначений в Кодексі газотранспортної системи або Кодексі газорозподільних систем.
- (137) Враховуючи зазначене, Кодексом ГРМ передбачено надання послуги погодження (затвердження) проекту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини, а не «початкового погодження» чи «повторного погодження».
- (138) Відповідно до підпункту 23 пункту 4 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого Указом Президента України від 10.09.2014 № 715/2014 НКРЕКП відповідно до покладених на неї завдань розглядає звернення споживачів та надає роз'яснення з питань застосування нормативно-правових актів НКРЕКП.
- (139) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (140) Тобто, відповідно до Заперечень, Відповідач на власний розсуд трактує застосування Методології від 24.12.2015 № 3054, яка затверджена постановою НКРЕКП, натомість Відділення у передбачений законодавством України спосіб звернулось за роз'ясненнями щодо застосування Методології від 24.12.2015 № 3054 до уповноваженого органу – НКРЕКП.
- (141) Таким чином, повторне стягнення грошових коштів із змовників послуги погодження проектної документації не може ставити споживачів такої послуги у залежність не від верховенства права, а від волі монополіста, яка з огляду на норми законодавства про захист економічної конкуренції не може бути абсолютною.
- (142) Отже, зміст заперечень Відповідача не спростовує висновку Відділення, що дії ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» щодо стягнення із споживачів (замовників) плати за повторне погодження проектної документації є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

6. Остаточний висновок адміністративної колегії Відділення у Справі

- (143) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться, а зауваженнями і запереченнями Відповідача не спростовується висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», яке протягом 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року займає монополіне (домінуюче) становище на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації в Територіальних межах, що полягали у стягненні із споживачів (замовників) плати за повторне погодження проектної документації, що не передбачено чинним законодавством України, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою

статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації.

7. Визначення розміру штрафу

- (144) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (145) Відповідно до звіту про фінансові результати за 2024 рік, наданого ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ» листом від 13.02.2025 № 1/276 (вх. від 17.02.2025 № 70-01/517), обсяг чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) отриманого ТОВАРИСТВОМ за 2024 рік, становить *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (146) Відповідно до підпункту 1 пункту 4 розділу IV Порядку визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468 (далі – Порядок визначення розміру штрафу) визначення базового розміру штрафу за порушення у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, зловживань монопольним (домінуючим) становищем за вчинення порушень, передбачених пунктами 1, 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон) (крім порушень, визначених в підпункті 2 цього пункту), базовий розмір штрафу встановлюється в розмірі до 30 відсотків доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, з урахуванням ступеня негативного впливу на конкуренцію та/або на інтереси суб'єктів господарювання чи споживачів, що встановлюється в кожному конкретному випадку вчинення порушення з урахуванням обставин справи.
- (147) Відповідно до пункту 1 розділу V Порядку визначення розміру штрафу, у разі наявності обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, базовий розмір штрафу збільшується або зменшується з урахуванням цих обставин.
- (148) Згідно з пунктом 4 розділу V Порядку визначення розміру штрафу, з метою забезпечення належного стримуючого ефекту, врахування обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, розмір штрафу, розрахований відповідно до положень розділу IV та пункту 1 цього розділу, може збільшуватися у межах, визначених частинами другою, п'ятою статті 52 Закону, частинами першою та другою статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».
- (149) Відповідно до підпункту 3 пункту 5 розділу V Порядку визначення розміру штрафу, збільшення розміру штрафу, зазначене в пункті 4 цього розділу, може застосовуватися, якщо розмір доходу (виручки) відповідача, пов'язаний з порушенням, не перевищує 1 відсотку загального розміру його доходу (виручки) за рік що передує року, в якому накладається штраф, та/або.
- (150) Відповідно до 6 розділу V Порядку визначення розміру штрафу, базовий розмір штрафу зменшується у випадку наявності таких обставин:
- 1) припинення відповідачем дій (бездіяльності) до дня направлення Комітетом, його територіальним відділенням подання з попередніми висновками;

- 2) відшкодування шкоди, завданої порушенням, чи усунення наслідків порушення іншим способом до дня прийняття органом Комітету рішення у справі про порушення;
- 3) недотримання учасником узгоджених дій їх умов та наявність доказів того, що суб'єкт господарювання конкурував на ринку протягом періоду, під час якого тривало порушення;
- 4) співпраця під час розгляду справи з органами Комітету, що сприяла з'ясуванню обставин справи, зокрема виявленню фактів, відомостей, про які органи Комітету не запитували, або виявленню інших ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі вчинених іншими особами;
- 5) вчинення порушення внаслідок схилення до порушень законодавства про захист економічної конкуренції органом влади, органом місцевого самоврядування, органом адміністративно-господарського управління та контролю;
- 6) звернення до початку розгляду справи про порушення за отриманням дозволу суб'єктом господарювання на концентрацію в разі вчинення порушення, передбаченого пунктом 12 статті 50 Закону;
- 7) відповідач вчинив дії, спрямовані на пом'якшення негативних наслідків порушення для економічної конкуренції, інтересів суб'єктів господарювання, споживачів.

Враховуючи вищевикладене та керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.01.2024 за № 123/41468, адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРЕМЕНЧУКГАЗ» (*інформація, доступ до якої обмежено*) за результатами діяльності протягом 2023-2024 років, січня-лютого 2025 року та станом на березень 2025 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проектної документації в межах території міст Кременчук та Горішні Плавні, селища міського типу Семенівка та сіл Білецьківка, Бакумівка, Біляки, Бондарі (Новогалещинська ТГ – вул. Центральна (Кірова), будинки 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 59, 61, 63, 65, 69, вул. Гагаріна, будинок 14, вул. Степова, будинок 12), Брусове, Бурбине, Бурімка, Бурти, Варакути, Василенки, Василівка, Василяки, Вербки, Вереміївка, Веселий Поділ, Вільна Терешківка, Воскобійники, Гориславці, Гуньки, Демидівка, Дмитрівка, Єгорівка, Єристівка, Заїчинці, Запсілля, Заруддя, Кам'яні Потoki, Карпиха, Карпівка, Келеберда, Кияшки, Кіндрівка, Кобелячок, Ковалівка, Коржівка, Крива Руда, Кривуші, Кузьменки, Литвиненки, Лукашівка (Оболонська сільська об'єднана ТГ), Майбородівка, Максимівка, Мала Кохнівка, Маламівка, Малинівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Миловидівка, Мирне, Михайленки, Недогарки, Нова Знам'янка, Новоселівка

(Кам'янопотоківська сільська ТГ), Олефірівка, Омельник, Онищенки, Остапці, Очеретувате, Паніванівка, Панівка, Пащенівка, Петрашівка (Горішньоплавнівська міська об'єднана ТГ), Писарщина, Підгірне, Піщане, Поділ, Потоки, Придніпрянське, Пришиб, Пузири, Пустовіти, Пухальщина, П'ятихатки, Ревівка, Роботівка, Ройове, Рокитне, Рокитне-Донівка, Садки, Салівка, Самусіївка, Солонці, Соснівка, Стара Білецьківка, Степанівка, Тарасівка, Тройняки, Устимівка (Семенівська селищна об'єднана ТГ), Худоліївка, Чечелеве, Чикалівка, Щербаки, Ялинці Кременчуцького району Полтавської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває на балансі ПрАТ «КРЕМЕНЧУКГАЗ», із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не має жодного конкурента.

2. Визнати дії ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРЕМЕНЧУКГАЗ» (*інформація, доступ до якої обмежено*), які полягали у стягненні із споживачів (замовників) плати за повторне погодження проєктної документації, що не передбачено чинним законодавством України, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з приєднання до газорозподільної системи в частині погодження проєктної документації.

3. За порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КРЕМЕНЧУКГАЗ» (*інформація, доступ до якої обмежено*) штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК